

Annales

Instituti

Archaeologici

X - 2014

Godišnjak

*Instituta za
arheologiju*

Nakladnik/Publisher

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU
INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

Adresa uredništva/Editor's office adress

Institut za arheologiju/Institute of Archaeology
HR-10000 Zagreb, Ulica Ljudevita Gaja 32
Telefon/phone 385 (0) 1 6150250
fax 385 (0) 1 6055806
e-mail: iarh@iarh.hr
<http://www.iarh.hr>

Glavni i odgovorni urednik/Editor in chief

Marko Dizdar

Izvršne urednice/Desk editors

Kristina Jelinčić Vučković
Kristina Turkalj

Tehničke urednice/Technical editors

Kristina Jelinčić Vučković
Kristina Turkalj

Uredništvo/Editorial board

Katarina Botić, Hrvoje Kalafatić, Siniša Krznar, Ivana Ožanić Roguljić, Ana Konestra, Andreja Kudelić, Asja Tonc,
Marina Ugarković

Izdavački savjet/Editorial committee

Vlasta Begović, Marko Dizdar, Dunja Glogović, Snježana Karavanić, Goranka Lipovac Vrkljan, Branka Migotti, Kornelija Michreiter, Ante Rendić Miočević, Tajana Sekelj Ivančan, Tihomila Težak Gregl, Željko Tomičić, Ante Uglešić

Prijevod na engleski/English translation

Sanjin Mihelić

Lektura/Language editor

Ivana Majer (hrvatski jezik/Croatian)
Sanjin Mihelić (engleski jezik/English)

Dizajn/Design

REBER DESIGN

Korektura/Proofreaders

Kristina Jelinčić Vučković
Kristina Turkalj
Ivana Ožanić Roguljić
Katarina Botić

Računalni slog/Layout

Hrvoje Jambrek

©Institut of archaeology, Zagreb 2014.

SADRŽAJ

Arheološka istraživanja

- 9**   **Daria Ložnjak Dizdar**
                 Mirela Hutinec
- Sotin – rezultati istraživanja 2013. godine
- 14**   **Tomislav Hršak**
                 Tino Leleković
                 Marko Dizdar
- Rezultati istraživanja nalazišta Batina – Sredno 2013. godine
- 21**   **Daria Ložnjak Dizdar**
                 Marko Dizdar
- Terenski pregled i arheološki nadzor na rekonstrukciji državne ceste D212, Kneževi Vinogradi – Zmajevac
- 25**   **Marko Dizdar**
- Terenski pregled i nadzor na izgradnji dionice državne ceste D-2 – južna obilaznica Osijeka
- 29**   **Ivana Ožanić Roguljić**
- Probno arheološko istraživanje lokaliteta Beli Manastir – Popova zemlja (AN 2)
- 34**   **Tatjana Tkalčec**
- Probna arheološka istraživanja lokaliteta AN3 Beli Manastir – Sudaraž, sjever na trasi autoceste A5 Beli Manastir – Osijek – Svilaj 2013. godine
- 42**   **Hrvoje Kalafatić**
- Probna arheološka istraživanja lokaliteta AN 4 Novi Bolman – Grablje kod Jagodnjaka u Baranji
- 45**   **Marija Buzov**
- Probna istraživanja na trasi buduće autoceste A5 Beli Manastir – Osijek – Svilaj, dionica Beli Manastir – Osijek, arheološko nalazište AN 8 Beli Manastir – Atar, Napuštene njive
- 50**   **Siniša Krznar**
- Probno arheološko istraživanje lokaliteta Novi Čeminac – Remanec poljana – Krčevine, na trasi spojne ceste istočno od čvora Čeminac – južni krak (AN 9)
- 55**   **Tajana Sekelj Ivančan**
- Probni rovovi na arheološkom nalazištu Jagodnjak – Ciglana i Čemin – Ciganska pošta
- 63**   **Zorko Marković**
                 Katarina Botić
- Podgorač, Ražište – rezultati arheoloških istraživanja 2013. godine
- 69**   **Kornelija Minichreiter**
- Slavonski Brod, Galovo, arheološka istraživanja 2013.

CONTENTS

Archaeological Excavations

- 9**   **Daria Ložnjak Dizdar**
                 Mirela Hutinec
- Sotin – the results of research in 2013*
- 14**   **Tomislav Hršak**
                 Tino Leleković
                 Marko Dizdar
- The results of the investigations at Batina-Sredno in 2013*
- 21**   **Daria Ložnjak Dizdar**
                 Marko Dizdar
- Field survey and archaeological supervision of the reconstruction of State Road D212, Kneževi Vinogradi – Zmajevac*
- 25**   **Marko Dizdar**
- Field survey and supervision of the construction of a section of D-2 State Road – the southern bypass of Osijek*
- 29**   **Ivana Ožanić Roguljić**
- Trial archaeological excavations at the Beli Manastir – Popova zemlja site (AS 2)*
- 34**   **Tatjana Tkalčec**
- Trial archaeological investigations at AS3 Beli Manastir-Sudaraž, north, on the route of the A5 Beli Manastir – Osijek – Svilaj motorway in 2013*
- 42**   **Hrvoje Kalafatić**
- Trial archaeological investigations at the AS4 Novi Bolman-grablje site near Jagodnjak in Baranja*
- 45**   **Marija Buzov**
- Trial investigations on the route of the future motorway A5 Beli Manastir – Osijek – Svilaj, the Beli Manastir – Osijek section, the archaeological site AS 8 Beli Manastir – Atar, Napuštene njive*
- 50**   **Siniša Krznar**
- Trial archaeological investigation at Novi Čeminac-Remanec poljana-Krčevine, on the route of a connecting road east of south extension Čeminac (AS 9)*
- 55**   **Tajana Sekelj Ivančan**
- Trial trenches at the archaeological sites Jagodnjak – Ciglana and Čemin – Ciganska pošta*
- 63**   **Zorko Marković**
                 Katarina Botić
- Podgorač, Ražište – results of the archaeological excavations in 2013*
- 69**   **Kornelija Minichreiter**
- Slavonski Brod, Galovo, Archaeological Research in 2013*

- 73**   **Tatjana Tkalčec**
Posljednja sezona sustavnih zaštitnih arheoloških istraživanja nalazišta Crkvari – crkva sv. Lovre 2013. godine
The last season of systematic rescue archaeological investigations at Crkvari – St. Lawrence church in 2013
- 82**   **Marko Dizdar**
Rezultati istraživanja groblja latenske kulture Zvonimirovo – Veliko polje u 2013. godini
The results of the 2013 excavation at the La Tène culture cemetery in Zvonimirovo – Veliko polje
- 85**   **Tatjana Tkalčec**
Iva Kostešić
Izrada digitalnog modela reljefa arheološkog nalazišta na primjeru Gradine kod Špišić Bukovice
The creation of a digital relief model of an archaeological site on the example of Gradina near Špišić Bukovica
- 95**   **Daria Ložnjak Dizdar**
Marija Mihaljević
Marko Dizdar
Dolina Glavičice – rezultati istraživanja 2013. godine
Dolina Glavičice – the results of the 2013 investigations
- 99**   **Tajana Sekelj Ivančan**
Četvrta sezona arheoloških istraživanja nalazišta Virje – Volarski breg/Sušine
The fourth season of archaeological investigations at Virje – Volarski breg/Sušine
- 104**   **Siniša Krznar**
Arheološko istraživanje nalazišta Torčec – Cirkvišće 2013. godine
Archaeological investigation at Torčec-Cirkvišće in 2013
- 110**   **Snježana Karavanić**
Andreja Kudelić
Arheološka i geofizička istraživanja na lokalitetu Kalnik – Igrišće 2013. godine
Archaeological and geophysical investigations at the Kalnik-Igrišće site in 2013
- 116**   **Tatjana Tkalčec**
Zaštitna arheološka istraživanja nalazišta Krapina – Vukšićev breg u 2013. godini
Rescue archaeological investigations at Krapina – Vukšićev breg in 2013
- 128**   **Marina Ugarković**
Ivančica Schrunk
Vlasta Begović
Marinko Petrić
Tina Neuhauser
Hvar, otok Sveti Klement, uvala Soline, arheološka istraživanja 2013.
Hvar, St. Clement island, Soline Bay, archaeological investigations in 2013
- 134**   **Tatjana Tkalčec**
Nastavak konzervatorskih radova na burgu Vrbovcu u Klenovcu Humskom u 2013. godini
The continuation of conservation work at Vrbovec castle in Klenovec Humski in 2013
- 140**   **Asja Tonc**
Ivan Radman-Livaja
Rezultati probnih iskopavanja na gradini Svete Trojice 2013. godine
The results of trial excavations at the Holy Trinity (sv. Trojica) hillfort in 2013
- 144**   **Goranka Lipovac Vrklijan**
Bartul Šiljeg
Ivana Ožanić Roguljić
Ana Konestra
Sustavna istraživanja lokaliteta Crikvenica – Ad turre: terenski rad i obrada nalaza u 2013. godini
Systematic investigations at Crikvenica – Ad turre: fieldwork and find processing in 2013

148   **Bartul Šiljeg**
Vladimir Kovačić
Nera Šegvić
Iva Kostešić

Arheološko-konzervatorska istraživanja lokaliteta Stancija Blek (Tar) u 2013. godini

148   **Bartul Šiljeg**
Vladimir Kovačić
Nera Šegvić
Iva Kostešić

Archaeological investigations and conservation work at the Stancija Blek site near Tar in 2013

154   **Katarina Botić**

Prikupljanje uzoraka drveta – peta sezona 2013. godine

154   **Katarina Botić**

Wood sampling – fifth season 2013

Terenski pregledi

159   **Daria Ložnjak Dizdar**
Mirela Hutinec
Marko Dizdar

Terenski pregled područja između Sotina i Opatovca

159   **Daria Ložnjak Dizdar**
Mirela Hutinec
Marko Dizdar

Field survey in the area between Sotin and Opatovac

164   **Zorko Marković**
Jasna Jurković
Danimirka Podunavac

Rezultati rekognosciranja arheoloških terena katastarske općine Donja Motičina 2012. godine

164   **Zorko Marković**
Jasna Jurković
Danimirka Podunavac

Results of the archaeological field survey of sites in Cadastral Municipality Donja Motičina in 2012

169   **Marko Dizdar**

Terenski pregled dionice državne ceste D-2 – sjeverna obilaznica Virovitice

169   **Marko Dizdar**

Field survey of a section of D-2 state road – the northern bypass of Virovitica

174   **Hrvoje Kalafatić**

Arheološki terenski pregled područja izgradnje pruge Križevci – Koprivnica – Botovo

174   **Hrvoje Kalafatić**

Archaeological field survey on the route of construction of the Križevci-Koprivnica-Botovo railway

182   **Daria Ložnjak Dizdar**
Tatjana Tkalčec

Terenski pregled predjela lijeve obale srednjeg toka rijeke Glogovnice (Tučenik, Buzadovec, Poljana Križevačka, Cubinec)

182   **Daria Ložnjak Dizdar**
Tatjana Tkalčec

Field survey of the left bank of the middle course of the Glogovnica river (Tučenik, Buzadovec, Poljana Križevačka, Cubinec)

192   **Hrvoje Kalafatić**
Bartul Šiljeg

Arheološki terenski pregled područja izgradnje Nove luke Sisak

192   **Hrvoje Kalafatić**
Bartul Šiljeg

Archaeological field survey in the area of construction of the New Port in Sisak

197   **Marko Dizdar**
Asja Tonc

Terenski pregled na području novoga trajektnog pristaništa Stinica

197   **Marko Dizdar**
Asja Tonc

Field survey in the area of the new ferry port at Stinica

202   **Goranka Lipovac Vrkljan**
Bartul Šiljeg
Ivana Ožanić Roguljić
Ana Konestra
Iva Kostešić
Nera Šegvić

Projekt Arheološka topografija otoka Raba: rezultati terenskog pregleda poluotoka Lopara u 2013. godini

202   **Goranka Lipovac Vrkljan**
Bartul Šiljeg
Ivana Ožanić Roguljić
Ana Konestra
Iva Kostešić
Nera Šegvić

The “Archaeological Topography of the Island of Rab” Project: the results of the 2013 field survey of the Lopar Peninsula

Eksperimentalna arheologija

209 Andreja Kudelić

Testiranje horizontalne keramičarske peći i pečenje posuda u redukcijskoj atmosferi

209 Andreja Kudelić

The testing of a horizontal pottery kiln and firing pots in a reductive atmosphere

Ostala znanstvena djelatnost Instituta za arheologiju

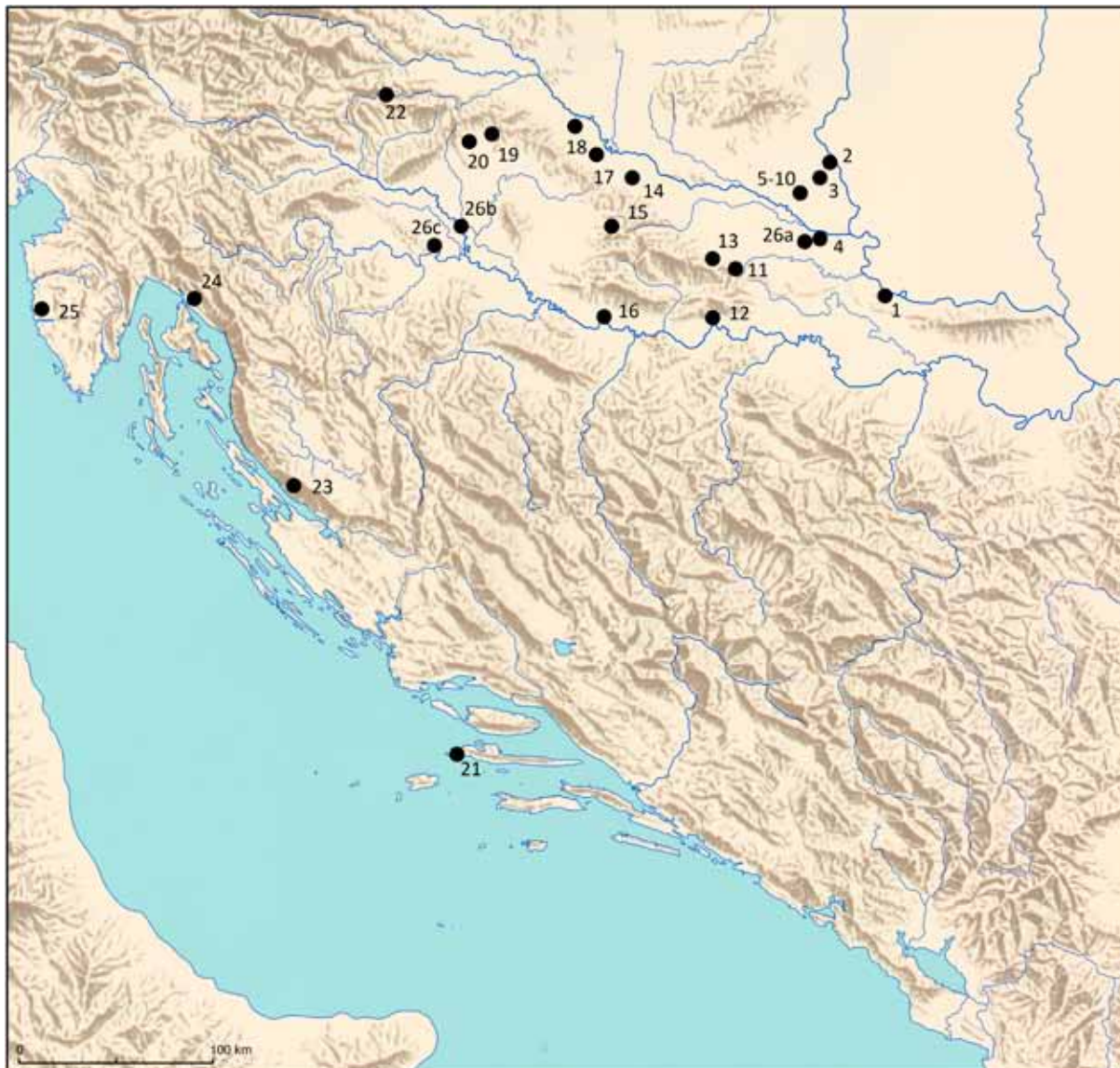
217-228

Additional scientific activity of the Institute

217-228

Arheološka istraživanja

Archaeological Excavations

1. Sotin	14. Zvonimirovo-Veliko polje
2. Batina Sredno	15. Gradina kod Špišić Bukovice
3. Kneževi vinogradi-Zmajevac	16. Dolina Glavičice
4. D2 južna obilaznica Osijek	17. Virje-volarski berg/Sušine
5. AN2 Beli Manastir, Popova zemlja	18. Torčec-Cirkvišće
6. AN3 Beli Manastir-Sudaraž	19. Kalnik Igrišće
7. AN4 Novi Bolman-Grablje kod Jagodnjaka	20. Krapina-Vukšićev breg
8. AN8 Beli Manastir, Atar, Napuštene njive	21. Sv. Klement-Soline
9. AN9 Beli Manastir Novi Čeminac-Remanec poljana-Krčevine	22. Klenovec Humski-Plemićki grad Vrbovec
10. AN10 Beli Manastir Jagodnjak, Ciglana i Čemin, Ciganska pošta	23. Gradina Sv. Trojica
11. Podgorač, Ražište	24. Crikvenica-Igralište
12. Slavonski Brod, Galovo	25. Stancija Blek kod Tara
13. Crkvari	26.a, b, c, Osijek, Zagreb, Karlovac: koncentracija nalaza trupaca-detaljnije na karti strana 154

Probno arheološko istraživanje lokaliteta Beli Manastir – Popova zemlja (AN 2)

Trial archaeological excavations at the Beli Manastir – Popova zemlja site (AS 2)

Ivana Ožanić Roguljić

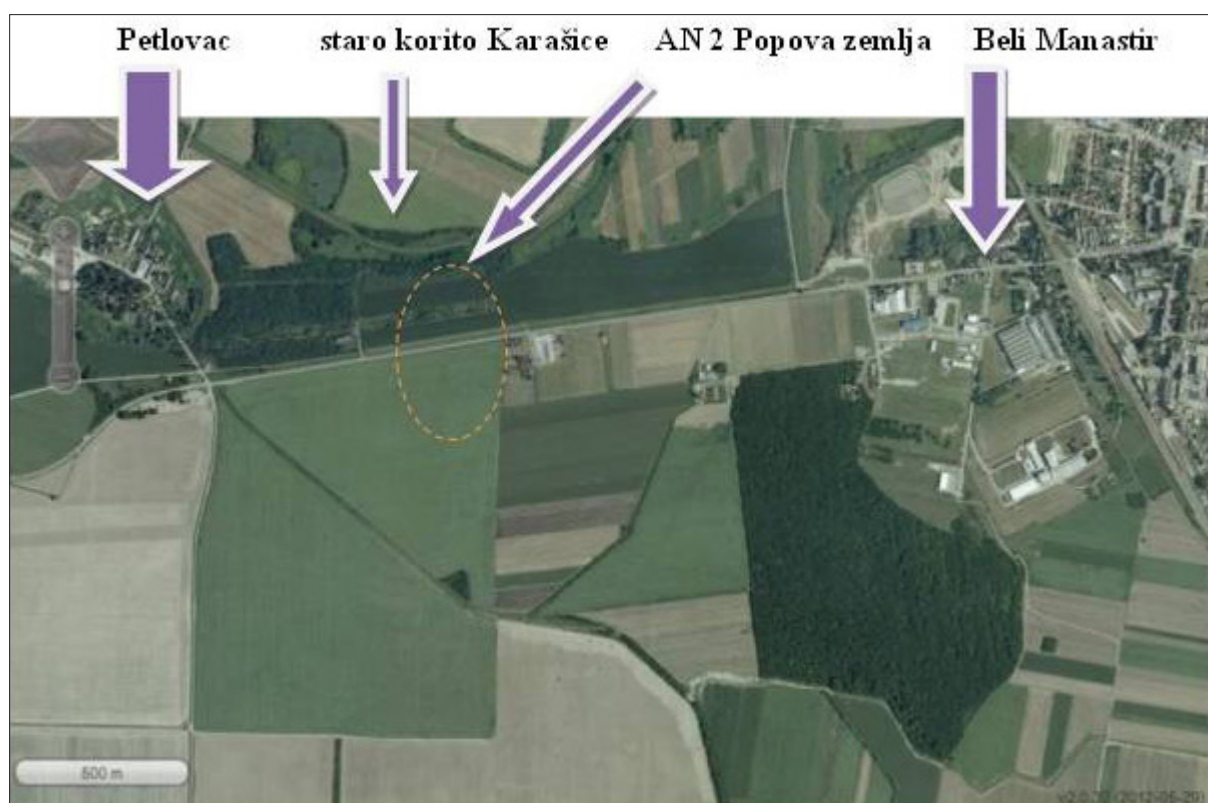
Primljeno/Received: 04.03.2014.

Prihvaćeno/Accepted: 05.03.2014.

Tijekom 2013. godine izvršena su probna istraživanja lokaliteta AN 2 Beli Manastir – Popova zemlja prije građevinskih radova na budućoj autocesti s ciljem da se ustanovi rasprostiranje ranije evidentiranoga arheološkog nalazišta unutar navedenog područja putem probnih rovova. Istraživanje je pokazalo da je riječ o iznimno vrijednom nalazištu na kojem su zabilježeni objekti neolitičkih kultura (starčevačka i sopotska kultura), brončanog doba i rimskog razdoblja.

Ključne riječi: Beli Manastir, zaštitna istraživanja, naselje, infrastruktura, starčevačka i sopotska kultura, brončano doba, rimsko razdoblje, keramika

Key words: Beli Manastir, rescue excavations, settlement, infrastructure, Starčevo and Sopot cultures, Bronze Age, Roman period, pottery

Sl. 1 Položaj lokaliteta Popova zemlja u odnosu na Petlovac i Beli Manastir (izradila: I. Ožanić Roguljić)

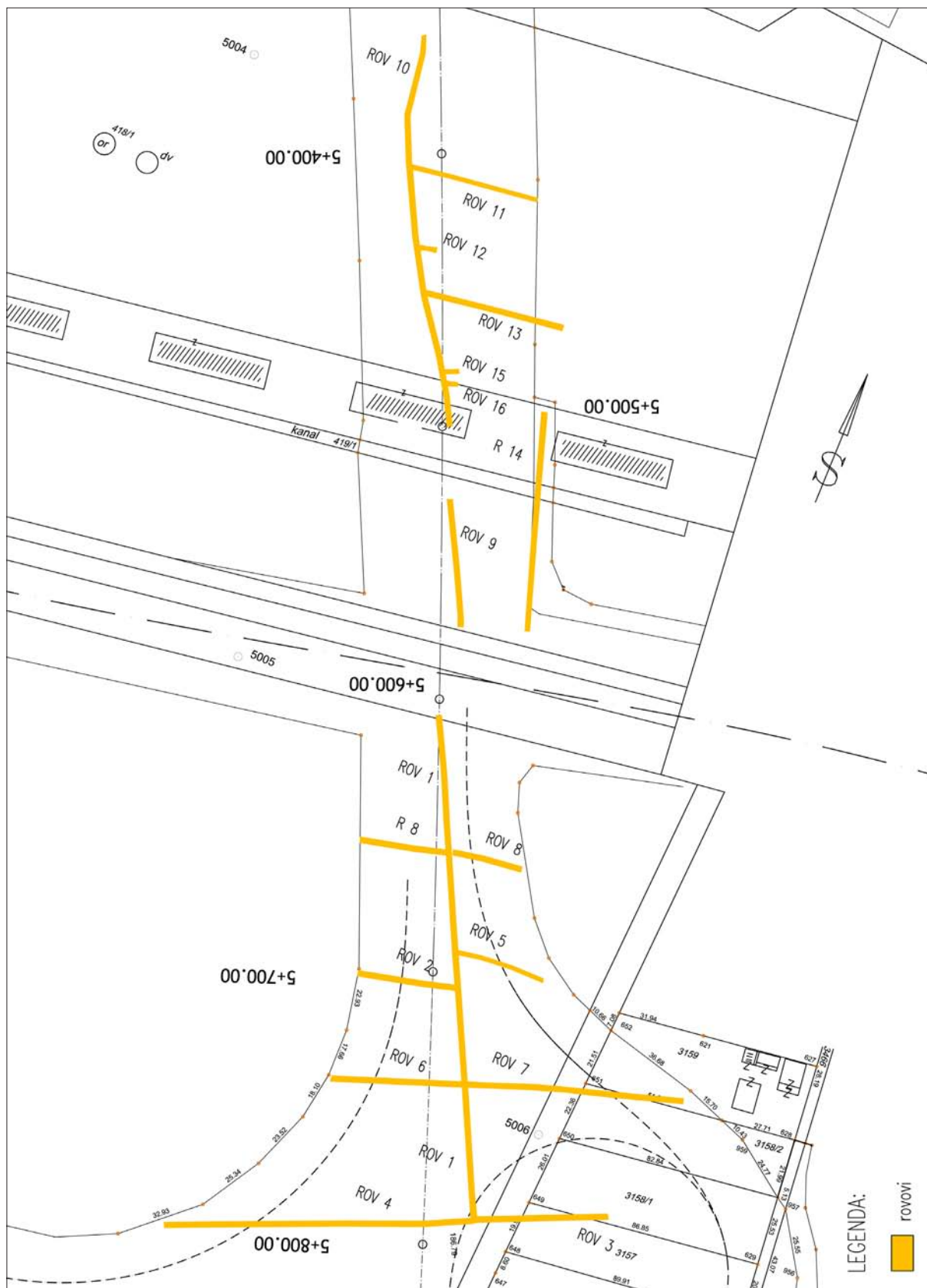
Fig. 1 Position of the Popova zemlja site with regard to Petlovac and Beli Manastir (made by: I. Ožanić Roguljić)

Uvod

U zaštitnim probnim istraživanjima nalazišta AN 2 Beli Manastir – Popova zemlja, stacionaža 5+300, 5+800 i sjeverni dio čvora Beli Manastir na trasi autoceste A5 Beli Manastir – Osijek – Svilaj, dionica Beli Manastir – Osijek, otkriveni su

ostaci iz prapovijesnog i rimskog doba.¹ Prije građevinskih ra-

1 Voditeljica istraživanja bila je dr. sc. Ivana Ožanić Roguljić, zamjenik istraživanja dr. sc. Bartul Šiljeg, dok je dokumentarist bila viša stručna suradnica Instituta za arheologiju Kristina Turkalj. Na istraživanju su kratko sudjelovala i četiri fizička radnika. Poslove iskopa i zatrpavanja sonde strojem obavila je firma Hedone d.o.o.

Sl. 2 Plan istraživanja (izradila: K. Turkalj)

Fig. 2 Research plan (made by: Kristina Turkalj)

dova na budućoj autocesti bilo je potrebno ustanoviti rasprostranjenije evidentiranoga arheološkog nalazišta unutar navedenog područja putem probnih rovova, s ciljem izrade plana i projekta za provedbu cjelokupnih zaštitnih arheoloških istraživanja na samom lokalitetu.

Položaj Popova zemlja nalazi se zapadno od Belog Manastira na niskom brežuljku strme obale starog korita Karašice

(Minichreiter 1987: 95, 107; Dizdar, Ložnjak Dizdar 2008: 98–99; Madiraca, Koprivnjak 2013).

Istraživanja su trajala od 5. do 10. listopada 2013. godine. Obuhvatila su prostor od 1900 m². Prostor je podijeljen na sonde od 1 do 16, širine 2 m, duljine određene prema situaciji na terenu. Zbog prolaska magistralne ceste lokalitet je podijeljen na dva dijela, sjeverni i južni.

Sl. 3 Pogled na lokalitet (snimila: I. Ožanić Roguljić)

Fig. 3 A view of the site (photo: I. Ožanić Roguljić)

Južni dio lokaliteta

Na južnom dijelu lokaliteta istražene su sonde od 1 do 8.

Sonda 1

Sonda 1 se proteže u smjeru sjever – jug po duljini južnog dijela nalazišta, tj. dijela nalazišta koje se nalazi južno od magistralne ceste, dužine 186,7 m, širine 2 m, kvadrature 375,96 m². Kroz cijelu sondu prostire se kulturni sloj SJ 2, crvenkasto smeđi sloj sa sitnim nalazima keramike. Objekata je u sondi bilo malo, no dovoljno da se utvrdi da je dio lokaliteta južno od magistralne ceste nastanjen u pretpovijesnom i rimskom razdoblju (SJ 4/5 i SJ 6/7). Objekti su ukopani u SJ 002. Također se na pojedinim mjestima manifestiraju dva pretpovijesna crna sloja koji se nalaze ispod SJ 002 i leže na zdravici SJ 003 (SJ 008 i SJ 009). SJ 008 i 009 variraju u debljini od 5 do 15 cm. Debljina humusa je oko 40 cm, dok je sloj SJ 2 debljine od 15 do 20 cm.

Sonda 2

Sonda 2 se proteže u smjeru istok – zapad na zapadnom dijelu lokaliteta. U njoj je ustanovljen kulturni sloj SJ 002, zdravica se nalazi na visini 93,07 m.

Sonda 3 i sonda 4

Sonda 3 i sonda 4 protežu se jedna u nastavku druge u smjeru istok – zapad. U njima je ustanovljen kulturni sloj SJ 002. Zdravica SJ 003 ustanovljena je na visini 93,07 do 93,00 m.

Sonda 5

Sonda 5 proteže se u smjeru istok – zapad na istočnom dijelu lokaliteta. U njoj je ustanovljen kulturni sloj SJ 002. U sondi 5 ustanovljena je jama od stupa (SJ 10/11) ukopana u SJ 002; nalazi se na nadmorskoj visini 92,75 m.

Sonda 6 i sonda 7

Sonda 6 i sonda 7 protežu se jedna u nastavku druge u smjeru istok – zapad. U njima je ustanovljen kulturni sloj SJ 002. U sondi 7 na dubini 92,37 m ustanovljen je objekt koji se podvlači pod sjeverni profil (SJ 12/13).

Sonda 8

Sonda 8 proteže se u smjeru istok – zapad. U njoj je ustanovljen kulturni sloj SJ 002 i SJ 003, i tanki sloj SJ 9. Na njezinu istočnom dijelu je jama od stupa SJ 18/19 i veći objekt SJ 15.

Sjeverni dio lokaliteta

Sonda 9

Sonda 9 se proteže u smjeru sjever – jug. Obuhvatila je prostor od novijega poljskog puta do recentnog jarka. U sondi 9 ustanovljen je kulturni pretpovijesni sloj SJ 16 u trećini njezine duljine; SJ 16 je u vezi s pretpovijesnim slojem SJ 20, vrlo je vjerojatno riječ o neolitičkom razdoblju. Pretpovijesni kulturni sloj javlja se na nadmorskoj visini 93,15 m.

Sonda 10

Sonda 10 se proteže u smjeru sjever – jug. Obuhvatila je prostor od pojila i dio mlade šume. Teren se penje s juga prema sjeveru. Na južnom dijelu sonde nađena je zemunica starčevačke kulture (SJ 21/22; SJ 160/161) i različiti objekti i jame prapovijesnog razdoblja (SJ 23–29) (starčevačka i sopotska kultura, te brončano doba). Na tom dijelu napravljene su dvije manje sonde, **sonda 15** i **sonda 16**, kako bi se utvrdilo rasprostriranje objekata, no istraživanje je na tom mjestu obustavljeno kako bi se probnim istraživanjem što manje oštetio kulturni sloj. U sre-

Sl. 4 Objekt starčevačke kulture SJ 21/22; SJ 160/161 (snimila: I. Ožanić Roguljić)

Fig. 4 A structure of the Starčevo culture SU 21/22; SU 160/161 (photo: I. Ožanić Roguljić)

Sl. 5 Objekt iz rimskog razdoblja SJ 156/157 (snimila: I. Ožanić Roguljić)

Fig. 5 A structure from the Roman period SU 156/157 (photo: I. Ožanić Roguljić)

dišnjom dijelu sonde nalaze se razni objekti i jame pretpovijesnog (neolitik) (SJ 140–145) i rimskog razdoblja (SJ 33/34, SJ 35/36). Uz objekt SJ 35/36 napravljena je manja probna **sonda 12** kako bi se utvrdilo rasprostiranje jame i napravio kontrolni profil kojim bi se mogla prikazati debljina humusa i kulturnog sloja SJ 20. Sjeverni prostor sonde obrastao je mladom šumom širine oko 34 metra. To je zapravo kraj lokaliteta jer se nakon toga teren oštro spušta prema recentnom jarku. Na tom mjestu je izrazito otežano istraživanje zbog gustog korijenja. Nakon skidanja humusa debljine do 40 cm, vidljiv je SJ 20, a na krajnjem dijelu gdje se istraživalo zdravica je utvrđena na 93,44 m.

Sonda 11

Sonda 11 proteže se u smjeru istok – zapad. Skinut je humus do SJ 20. Na njezinu istočnom dijelu nalazi se objekt SJ 156/157 i rupa od stupa 158/159 koji pripadaju rimskom razdoblju. Objekti rimskog razdoblja nalaze se ispod humusa na visini od 93,93 m nadmorske visine. Na površini izoranog humusa uz sondu 11 učestalo se nalaze predmeti rimskog razdoblja: opeke, tegule i posude. Posude pokazuje karakteristike 2. stoljeća.

Sonda 13

Sonda 13 proteže se u smjeru istok – zapad. U zapadnom

dijelu se nalazi kulturni sloj pomiješan s korijenjem recentnog raslinja, dok je na istočnom dijelu ustanovljeno više objekata i jama rimskog i pretpovijesnog razdoblja (SJ 146–155) koji se nalaze na visini 93,33 m.

Sonda 14

Sonda 14 se proteže u smjeru sjever – jug. Sonda 14 obuhvatila je dio lokaliteta iznimno bogatog pretpovijesnim objektima. U ravnini s poligonskim točkama 1161 i 1162 kroz sondu prolazi recentni jarak koji se na svojoj najnižoj točki nalazi na visini 92,685 m; sjeverno od jarka nalaze se recentna pojila koja su ukopana u lokalitet. Sloj SJ 20/52 je kulturni sloj koji su probila pojila i jarak. Sjeverno od pojila nalaze se najgušći tragovi pretpovijesnih ostataka. Riječ je o 38 različitih objekata, jama, rupa od stupova ili kolaca (SJ 54–138) koji su dio nekoga pretpovijesnog naselja. Objekti su ukopani u kulturni prapovijesni sloj SJ 20. Prapovijesni objekti na sjevernom dijelu sonde nalaze se na nadmorskoj visini od 93,78 do 93,67 m. Južno od jarka nalaze se ostaci većih objekata (SJ 37/38; SJ 45/46) i jama (SJ 39/40, 42/43, SJ 46–50), ukupno njih sedam, na nadmorskoj visini od 93,65 do 93,56 m.

Riječ je o iznimno vrijednom nalazištu poglavito na sjevernom dijelu gdje su zabilježeni objekti neolitičkih kultura (starčevačka i sopotska kultura), brončanog doba i rimskog razdoblja.

Literatura

- Minichreiter, K. 1987, Arheološko blago Baranje, *Anali Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku*, 5, 43–142.
- Ložnjak Dizdar, D., Dizdar, M. 2008, Terenski pregled trase zapadne zaobilaznice oko grada Belog Manastira, *Annales Instituti Archaeologici*, IV, 98–100.
- Madiraca, V., Koprivnjak, V. 2013, *Stručni izvještaj sa sondažnog arheološkog istraživanja na trasi autoceste Beli Manastir – Svilaj – Ploče, Dionica Beli Manastir – Osijek, Poddionica AN 2A Beli Manastir – Širine (5 + 900 – 6 + 450 KM)*, Split.

Summary

The trial excavations at the AN 2 Beli Manastir – Popova zemlja site carried out in 2013 preceded the construction works on the future motorway, with a view to establish the distribution of the previously evidenced archaeological site within the mentioned area by means of trial trenches. A total of 1900 m² were excavated. The excavation showed that this is an exceptionally valuable site that yielded the remains of Neolithic cultures (the Starčevo and Sopot cultures), Bronze Age and the Roman period.